

Η Ευρωπαϊκή Ταυτότητα των νέων μέσα από τις ανταλλαγές

Συμπεράσματα έρευνας

Ελληνογερμανικό
Ίδρυμα
Νεολαίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ,
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Με συγχρηματοδότηση από το έργο
"Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022"
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Πρόλογος	03
Ανάλυση αποτελεσμάτων ψηφιακού ερωτηματολογίου	04
Ανάλυση αποτελεσμάτων ανοιχτής συζήτησης	11
Επίλογος	14

Πρόλογος

Το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας (ΕΓΙΝ) ανέπτυξε και υλοποίησε το πρόγραμμα με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή ταυτότητα μέσα από τις ανταλλαγές νέων» που χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο δράσεων για το Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022 από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στο πλαίσιο του προγράμματος, το ΕΓΙΝ διεξήγαγε ψηφιακή έρευνα και πραγματοποίησε ανοιχτή εκδήλωση κατά την οποία παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της έρευνας σε μία ανοιχτή συζήτηση. Στην παρούσα ψηφιακή έκδοση γίνεται μια σύνοψη των αποτελεσμάτων του ψηφιακού ερωτηματολογίου και της ανοιχτής συζήτησης που πραγματοποιήθηκε.

Ποιοι είμαστε

Το ΕΓΙΝ είναι ένας Διεθνής διμερής Οργανισμός, ο οποίος ιδρύθηκε δυνάμει σύμβασης που υπέγραψαν η Κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και η Ελληνική Κυβέρνηση και στοχεύει στην ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των νέων σε Γερμανία και Ελλάδα, στη διεύρυνση των ανταλλαγών μεταξύ των νέων των δύο χωρών, στην προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης και στην προώθηση των ευρωπαϊκών αξιών, ενισχύοντας τον αμοιβαίο τρόπο κατανόησής τους.

Από την στιγμή της ίδρυσής του, το ΕΓΙΝ έχει ως βασικό του πυλώνα τη χρηματοδότηση δράσεων φορέων της κοινωνίας των πολιτών, που ασχολούνται με τη Νεολαία, καθώς και σχολείων σε Ελλάδα και Γερμανία. Παράλληλα έχει σχηματίσει ένα μεγάλο δίκτυο συνεργατών και αναπτύσσει δράσεις, με κεντρικό του σκοπό τόσο τη δικτύωση των φορέων μεταξύ τους, όσο και την ανάπτυξη θεματικών που απασχολούν τους φορείς νέων και τους μαθητές στις δύο χώρες.

Στόχοι του προγράμματος

Μέσα από το πρόγραμμα «Η Ευρωπαϊκή ταυτότητα μέσα από τις ανταλλαγές νέων» το ΕΓΙΝ έθεσε ως στόχο την ανάδειξη της σημασίας της συνεργασίας μεταξύ φορέων διαφορετικών χωρών και της κινητικότητας των νέων, τη διερεύνηση της αντίληψης γύρω από αυτές τις δράσεις των ατόμων που πραγματοποίησαν ή επιθυμούν να πραγματοποιήσουν ανταλλαγές νέων, την ανάδειξη της σπουδαιότητας της εργασίας στον τομέα της Νεολαίας και μέσα από αυτά την ενδυνάμωση των νέων και την προώθηση της συνεργασίας και της αλληλεγγύης μεταξύ τους. Βασική επιδίωξη αποτελεί να εξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο οι νέοι/νέες συμμετέχουν ενεργά στο διαπολιτισμικό διάλογο και στη δημιουργία μιας κοινωνίας των πολιτών που στηρίζει και προωθεί τις βασικές αρχές στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση, όπως αυτές κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹.

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του προγράμματος το ΕΓΙΝ έθεσε στη διάθεση του κοινού ένα ψηφιακό ερωτηματολόγιο για περίπου δυόμισι μήνες, το οποίο συμπληρώθηκε από 150 άτομα. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 22.02.2023 στη Θεσσαλονίκη και έλαβαν μέρος εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών όπως ο Φάρος του Κόσμου, το Ελληνικό Παιδικό Χωριό στο Φίλυρο, ο φορέας νέων Infinity Greece, το 8^ο Γενικό Λύκειο Ιωαννίνων και η ΧΑΝΘ και νέοι/νέες από τους οργανισμούς αυτούς.

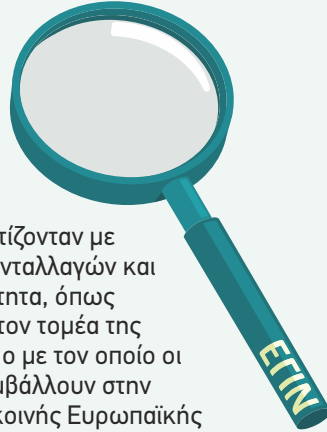
¹Άρθρο 2: «Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.»

Η έρευνα

Κεντρικός στόχος της συμπλήρωσης του ψηφιακού ερωτηματολογίου αποτέλεσε η δυνατότητα της ενίσχυσης της έκφρασης και της συμμετοχής των ερωτηθέντων μέσω της συλλογής στοιχείων ανώνυμα, αλλά και η δυνατότητα ανάπτυξης των σκέψεών τους μέσα από τη συγγραφή ελεύθερου κειμένου, στοιχείο το οποίο διέθεταν πολλές από τις ερωτήσεις.

Η ερευνητική διαδικασία έθεσε περαιτέρω στόχους, που σχετίζονταν με το εάν οι άνθρωποι στην Ελλάδα γνωρίζουν το όφελος των ανταλλαγών και των προγραμμάτων, τα οποία ενισχύουν τη νεανική κινητικότητα, όπως επίσης το ερώτημα εάν είναι εξοικειωμένοι με την εργασία στον τομέα της Νεολαίας. Το κύριο ερευνητικό ερώτημα αφορούσε τον τρόπο με τον οποίο οι ανταλλαγές νέων και η εργασία στον τομέα της Νεολαίας συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη, την αλληλεγγύη και στη δημιουργία μίας κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας.

Η εκδήλωση που ήταν ανοιχτή στο κοινό έδωσε τη δυνατότητα να αποτυπωθούν οι σκέψεις και οι απόψεις των νέων και των εκπροσώπων φορέων και οργανισμών νέων σχετικά με τις εμπειρίες που απέκτησαν μέσα από τις ανταλλαγές και τα προγράμματα κινητικότητας, τον τρόπο με τον οποίο συνέβαλαν ή μπορούν να συμβάλλουν οι ανταλλαγές στη διαμόρφωση μίας κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας και τη δυνατότητα ανάπτυξης της συμμετοχής των νέων σε οργανισμούς και φορείς που τους εκπροσωπούν, ώστε να ενισχυθούν οι ίδιοι αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο στη διαμόρφωση και στην αναπαραγωγή ενεργών, δραστήριων και υπεύθυνων πολιτών.

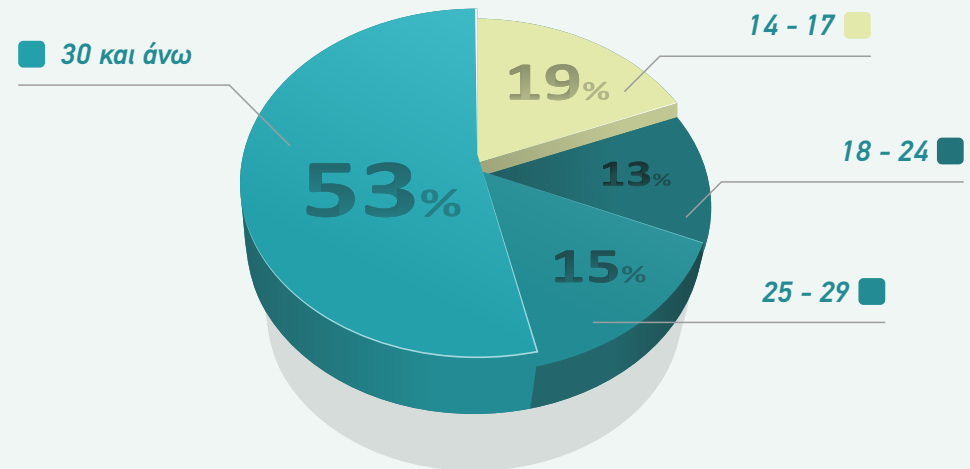

Ανάλυση αποτελεσμάτων ψηφιακού ερωτηματολογίου

Το ψηφιακό ερωτηματολόγιο ήταν χωρισμένο σε τέσσερις ενότητες:

1 Η πρώτη ενότητα ερωτήσεων περιελάμβανε γενικές πληροφορίες για τον/τη συμμετέχοντα/-ουσα και οι ερωτήσεις ήταν κοινές για όλους/-ες.

Κατά την πρώτη ενότητα οι συμμετέχοντες/-ούσες συμπλήρωσαν γενικά στοιχεία, που αφορούσαν την ηλικία τους, τον τόπο διαμονής τους, την ενασχόλησή τους και το επίπεδο εκπαίδευσής τους. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων/-ουσών στην έρευνα ήταν 30 ετών και άνω (53%), άτομα τα οποία απασχολούνται στον τομέα της Νεολαίας. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η συμμετοχή ανθρώπων ηλικίας 14-29 χρονών που αποτέλεσαν το 47% των συμμετεχόντων στην ερευνητική διαδικασία.

Σχεδόν τα δύο πέμπτα των συμμετεχόντων/-ουσών (41%) ήταν από το γεωγραφικό διαμέρισμα της Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ ακολουθούν οι περιοχές της Αττικής (20%) και της Ηπείρου (9%). Από όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδος υπήρξε συμμετοχή στην έρευνα, εκτός από την περιοχή των Ιονίων Νήσων.

Αναφορικά με την ενασχόλησή τους, έξι στους δέκα συμμετέχοντες/-ούσες στην ερευνητική διαδικασία είναι εργαζόμενοι/-ες (61%), ενώ το ένα πέμπτο είναι μαθητές/μαθήτριες (17%) και φοιτητές/φοιτήτριες (15%) και το υπόλοιπο 6% είναι άνεργοι/-ες. Ενδιαφέρον αποτελεί το γεγονός ότι τα δύο πέμπτα έχουν αποφοιτήσει από το πανεπιστήμιο (32%) και πάνω από το ένα τέταρτο έχουν μεταπτυχιακές σπουδές (29%). Το στοιχείο που παρουσιάζει ξεχωριστό ενδιαφέρον είναι ότι το 17% των συμμετεχόντων/-ουσών στην έρευνα είναι απόφοιτοι λυκείου, ενώ περίπου ένας στους δέκα (11%) είναι απόφοιτος γυμνασίου. Στην έρευνα έλαβαν μέρος υποψήφιοι διδάκτορες και σπουδαστές ΙΕΚ ενώ το 2% των συμμετεχόντων/-ουσών είναι απόφοιτοι δημοτικού.

2 Η δεύτερη ενότητα ερωτήσεων περιελάμβανε ερωτήσεις για τα θέματα εργασίας στον τομέα της Νεολαίας και τη συμμετοχή σε οργανισμούς και φορείς νέων και οι ερωτήσεις διαφοροποιούνταν ανάλογα με την εμπειρία των ερωτηθέντων.

Στη δεύτερη ενότητα οι ερωτήσεις διαχωρίστηκαν ανάμεσα στους συμμετέχοντες/-ούσες που είναι ενεργοί σε συλλόγους και φορείς νέων και απάντησαν σχετικά με τη δραστηριότητά τους μέσα σε αυτούς και στους συμμετέχοντες/-ούσες που δεν δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας.

Περισσότερο από τα δύο πέμπτα των συμμετεχόντων/-ουσών δραστηριοποιούνται σε κάποιο φορέα (45%) ενώ το 55% των ερωτηθέντων δεν είναι ενεργοί σε κάποιο συλλογικό όργανο νέων.

Όσοι είναι ενεργοί σε κάποιον οργανισμό νέων, ασχολούνται με θέματα όπως η παιδεία και η εκπαίδευση (34%), ο αθλητισμός (26%) και η μουσική, το θέατρο και οι τέχνες (18%). Σε μικρότερα ποσοστά βρίσκονται οι οργανισμοί που ασχολούνται με την ιστορική μνήμη

(10%), την πολιτική (6%) και άλλες θεματικές όπως ο εθελοντισμός. Επιπλέον, παρατηρείται ότι σχεδόν οι μισοί από τους συμμετέχοντες/-ούσες (47%) απασχολούνται εθελοντικά, ενώ πάνω από το ένα τέταρτο (26%) απάντησαν ότι έχουν μόνιμη σύμβαση με τους οργανισμούς. Μικρότερο είναι το ποσοστό των ανθρώπων που έχουν σύμβαση ορισμένου χρόνου (11%) ή απασχολούνται περιστασιακά (11%) στους οργανισμούς / φορείς νέων. Το 30% των ερωτηθέντων απασχολούνται στους οργανισμούς διοικώντας κάποια ομάδα ή συμμετέχουν στους οργανισμούς αυτούς ως μέλη και περισσότερο από το ένα τέταρτο (27,54%) των συμμετεχόντων/-ουσών απασχολούνται ως youth workers. Σχεδόν ένας/μία στους δέκα (11%) κατέχουν κάποιο διοικητικό ρόλο συμμετέχοντας στη διοίκηση - Διοικητικό Συμβούλιο του οργανισμού. Το 73% των συμμετεχόντων/-ουσών θα ήθελε να έχει κάποιο διοικητικό ρόλο ως αρχηγός ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του οργανισμού/ φορέα.

Αντίθετα, επτά στους δέκα (71%) που δεν δραστηριοποιούνται σε κάποιο οργανισμό νέων, απάντησαν ότι θα ήθελαν να συμμετέχουν σε έναν οργανισμό / φορέα νέων που ασχολείται με την παιδεία και την εκπαίδευση (45%), με τον αθλητισμό (17%) και με τη μουσική / θέατρο / τέχνες (22%). Επιπλέον, σε μικρότερο ποσοστό, επιλέχθηκαν οι θεματικές της ιστορικής μνήμης και της πολιτικής και δόθηκαν επιπλέον απαντήσεις όπως το περιβάλλον, η κλιματική αλλαγή, η επιχειρηματικότητα, η κοινωνική ένταξη και ο ψηφιακός μετασχηματισμός. Σε ενδεχόμενη μελλοντική απασχόληση των συμμετεχόντων/-ουσών στους οργανισμούς / φορείς νέων, πάνω από τα δύο πέμπτα (40%) θα ήθελαν να συμμετέχουν διοικώντας κάποια ομάδα ή ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (29%) ή ως youth workers (28%). Ενδιαφέρον αποτελεί το γεγονός, ότι ενώ δεν δραστηριοποιούνται σε κάποιο οργανισμό / φορέα νέων, πάνω από έξι στα δέκα άτομα (61%) γνωρίζουν το επάγγελμα του youth worker, το οποίο είναι θετικό στοιχείο για την ανάπτυξη και εξέλιξη του επαγγέλματος στην Ελλάδα.

**Ο ρόλος μέσα
στον οργανισμό**

- δεν δραστηριοποιούνται σε οργανισμό νέων
- δραστηριοποιούνται σε οργανισμό νέων

Σχετικά με το επάγγελμα του youth worker σχεδόν δύο στους δέκα (19%) απάντησαν ότι πρέπει να ενδυναμώνει ψυχολογικά τους νέους, να τους στηρίζει στην κοινωνική τους ενσωμάτωση (17%), να τους υποστηρίζει στην προσωπική τους και εκπαιδευτική τους ανάπτυξη (15%) και να τους μαθαίνει μεθόδους ώστε να γίνουν καλύτεροι και πιο ενεργοί πολίτες. Αναφορικά με τις δραστηριότητες του youth worker περισσότερο από τα δύο πέμπτα των συμμετεχόντων/-ουσών στην ερευνητική διαδικασία απάντησαν ότι πρέπει να οργανώνει συναντήσεις ανθρώπων με τα ίδια ενδιαφέροντα, να οργανώνει ανταλλαγές με φορείς σε άλλες χώρες, εκδηλώσεις και εκπαιδευτικά σεμινάρια, τονίζοντας με αυτό τον τρόπο τον πολύπλευρο και πολυεπίπεδο χαρακτήρα του επαγγέλματος.

3 Η τρίτη ενότητα περιελάμβανε ερωτήσεις για τη νεανική κινητικότητα και τα προγράμματα που την ενισχύουν και παράλληλα δόθηκε χώρος για ανάπτυξη των εμπειριών και του αντίκτυπου που έχουν οι ανταλλαγές στην καθημερινότητα των νέων.

Στην τρίτη ενότητα υπήρξε διαχωρισμός των ερωτήσεων σχετικά με όσους/όσες έχουν συμμετάσχει σε κάποιο πρόγραμμα ανταλλαγής και σε όσους / όσες δεν έχουν. Πάνω από τους μισούς (55%) συμμετέχοντες/-ούσες στο ερωτηματολόγιο έχουν λάβει μέρος σε κάποιο πρόγραμμα ανταλλαγής / κινητικότητας. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων/-ουσών έχουν επισκεφτεί τη Γερμανία μέσα από κάποιο πρόγραμμα, ενώ πολλοί έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα στη Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Αυστρία αλλά και σε χώρες όπως η Φιλανδία, η Κροατία, Ολλανδία, Μάλτα και άλλες. Αξιοσημείωτο είναι, ότι πάνω από 12 συμμετέχοντες/-ουσες ανέφεραν ότι έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα ανταλλαγής σε πάνω από δύο χώρες.

Περισσότεροι από τα δύο πέμπτα (43%) έχουν επισκεφτεί τις χώρες αυτές μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus +, όπως και με προγράμματα επιδοτούμενα από το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας (41%). Λιγότεροι έχουν συμμετάσχει στα ευρωπαϊκά προγράμματα Solidarity Corps και DiscoverEU αλλά και σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από οργανισμούς του δημοσίου και του ιδιωτικού δικαίου. Οι περισσότεροι/ -ες (38%) που έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα ανταλλαγής/ κινητικότητας, τα πραγματοποίησαν μέσω κάποιου συλλόγου ή σχολείου (35%) και μέσω πανεπιστημίου (16%), γεγονός, το οποίο καταδεικνύει ότι οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών και τα σχολεία δραστηριοποιούνται στο κομμάτι των ανταλλαγών σε χώρες του εξωτερικού και δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να γνωρίσουν νέες κουλτούρες, προάγοντας τα ευρωπαϊκά κοινωνικά και πολιτισμικά στοιχεία και πραγματοποιώντας δραστηριότητες προσανατολισμένες στην κοινή ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική.

Τα προγράμματα ανταλλαγών / κινητικότητας προσφέρουν ένα πλήθος από πλεονεκτήματα στους συμμετέχοντες/-ούσες, αλλά τα τρία πιο βασικά, σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν, είναι η δυνατότητα να γνωρίσουν μια νέα κουλτούρα (26,5%), να δημιουργήσουν νέους φίλους (19%), να κατανοήσουν έναν διαφορετικό τρόπο ζωής (14%). Ενδιαφέρον αποτελεί ότι πάνω από έναν στους δέκα (12%) απάντησαν ότι μπορούν να κατανοήσουν το Ευρωπαϊκό Ιδεώδες μέσα από τις δραστηριότητες των προγραμμάτων ανταλλαγής και κινητικότητας. Οι συμμετέχοντες/-ούσες είχαν τη δυνατότητα να καταγράψουν μια εμπειρία, κατά την οποία γίνεται φανερό ότι τους δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσουν κάτι διαφορετικό, να δοκιμάσουν νέες εμπειρίες και να γνωρίσουν ανθρώπους από διάφορα μέρη του κόσμου, συνειδητοποιώντας έτσι την κουλτούρα και τις αξίες τόσο της χώρας τους όσο και των άλλων χωρών, διαμορφώνοντας με αυτό τον τρόπο την κριτική αντίληψη τους στο κομμάτι της διαφορετικότητας και διαφορετικής συμπεριφοράς αλλά και την ανοχή και την αποδοχή διαφορετικών πολιτισμικών υποβάθρων.

«Ένα βράδυ μιλούσαμε με νέους από τη Γερμανία για κοινωνικά ζητήματα, οικογενειακά, εκπαιδευτικά και άλλα τέτοια θέματα και βρήκαμε τόσα πολλά κοινά που δεν το πιστεύαμε. Στο τέλος δε θέλαμε να τελειώσει αυτή η συζήτηση γιατί ήταν σαν να γνωρίζαμε έναν άλλο εαυτό μας από διαφορετική χώρα»

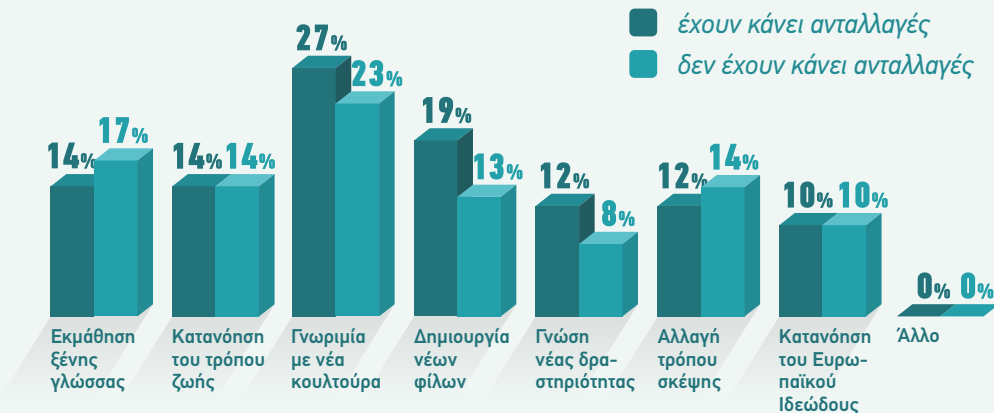
«Οργάνωσα δύο εβδομαδιαίες εκδηλώσεις στο σταθερό πρόγραμμα του youth center που έκανα εθελοντισμό, με πολυπολιτισμικό κοινό νέους και νέες με διαφορετικές μητρικές γλώσσες, οι οποίοι βρήκαν κοινό κώδικα επικοινωνίας»

«Εμπνεύστηκα τη δημιουργία πολιτισμικού προγράμματος στην Ελλάδα μέσα από τα παραδείγματα που συνάντησα στη Γερμανία»

Αντίθετα, περισσότεροι από τους οκτώ στους δέκα (81%), από αυτούς που δεν έχουν συμμετάσχει σε κάποιο πρόγραμμα ανταλλαγής / κινητικότητας θα ήθελαν να συμμετάσχουν σε κάποιο πρόγραμμα, ενώ το 84% γνωρίζει τόσο τα ευρωπαϊκά προγράμματα, όσο και το πρόγραμμα χρηματοδότησης του Ελληνογερμανικού Ιδρύματος Νεολαίας. Σχεδόν εννιά στους δέκα (89%) που δεν έχουν συμμετάσχει σε κάποιο πρόγραμμα, δηλώνουν θετικοί στο να συμμετάσχουν σε περίπτωση που τους δινόταν η ευκαιρία, διότι πιστεύουν ότι τα προγράμματα ανταλλαγής ενισχύουν την εκμάθηση μιας νέας κουλτούρας (23,31%), βοηθούν στην εκμάθηση ξένων γλωσσών (17,18%), βοηθούν στην κατανόηση του τρόπου ζωής (14,11%) και επιπλέον βοηθούν στην αλλαγή του τρόπου σκέψης (14,11%).

Είναι εμφανές, ότι τόσο οι συμμετέχοντες/-ούσες στα προγράμματα άλλα και όσοι/-ες δεν έχουν συμμετάσχει, πιστεύουν ότι τα προγράμματα ανταλλαγών / κινητικότητας βοηθούν στη γνωριμία με νέες κουλτούρες, στην κατανόηση νέου τρόπου ζωής και στην αλλαγή του τρόπου σκέψης.

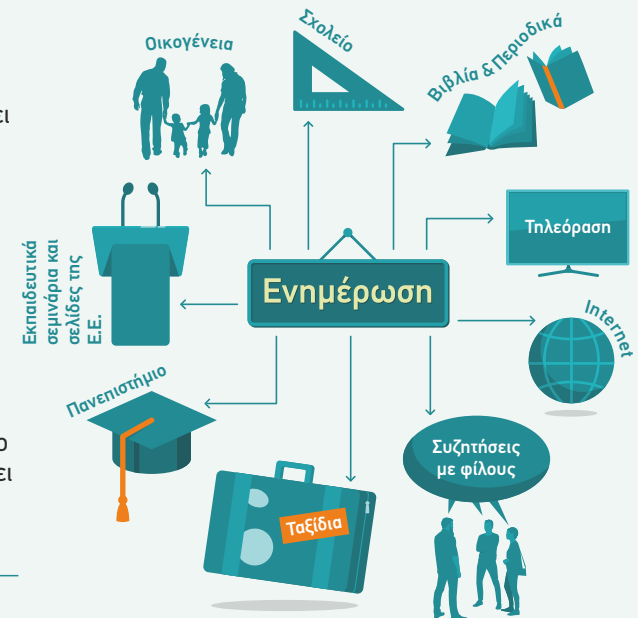

4 Η τέταρτη και τελευταία ενότητα περιελάμβανε ερωτήσεις που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση ως θεσμικό όργανο αλλά και τις δυνατότητες ανάπτυξης της συμμετοχικότητας σε αυτή και στη διαμόρφωση της ταυτότητας του Ευρωπαίου πολίτη.

Στην τέταρτη ενότητα είχαν τη δυνατότητα οι συμμετέχοντες/-ούσες στην έρευνα να απαντήσουν αλλά και να αναπτύξουν τη γνώμη τους σχετικά με το ρόλο της Ευρώπης ως θεσμικό όργανο αλλά και την έννοια της Ευρωπαϊκής Ταυτότητας.

Περίπου τα δύο πέμπτα των ερωτηθέντων θα ήθελε να γνωρίζει καλύτερα τον τρόπο ζωής των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (30%) ενώ περίπου το ένα πέμπτο (23%) θα ήθελε να γνωρίσει καλύτερα στοιχεία του πολιτισμού τους όπως η λογοτεχνία, το θέατρο, η μουσική και άλλα. Δύο στους δέκα θα ήθελε να κατανοήσει τα ήθη και τα έθιμα (20%) αλλά και την ιστορία των λαών της Ευρωπαϊκής Ηπείρου (17%).

Με ποσοστό 88% επί του συνόλου των συμμετεχόντων/-ουσών στην έρευνα να έχει ταξιδέψει σε κάποια χώρα της Ένωσης και το 90% να έχει γνωρίσει κατοίκους των χωρών αυτών, σχεδόν τα δύο τέταρτα των ερωτηθέντων δε θεωρεί ότι έχει αρκετή γνώση σχετικά για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι περισσότεροι/-ες (31%) αντλούν πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση από το διαδίκτυο, από τα ταξίδια που έχουν πραγματοποιήσει (21%), από συζητήσεις με το φιλικό τους περιβάλλον (12%), ενώ μόνο το 10% των ερωτηθέντων έχει αντλήσει πληροφορίες από το σχολικό του περιβάλλον.

Το ένα τέταρτο των συμμετεχόντων/-ουσών (25%) θεωρεί ότι τα κοινά πολιτιστικά στοιχεία που μοιράζεται με άλλους λαούς της Ένωσης καθώς και το γεγονός ότι ο ίδιος / η ίδια αυτοπροσδιορίζεται ως Ευρωπαίος (20%) αλλά και το γεγονός ότι τα κράτη της Ένωσης έχουν κοινή σύγχρονη ιστορία (16,17%), αποτελούν τα βασικά στοιχεία για να αισθανθεί κάποιος πολίτης της Ένωσης. Ενδιαφέρουσες είναι οι απόψεις που σχετίζονται με το ότι οι πολίτες της Ένωσης ασπάζονται τις ίδιες δημοκρατικές ιδέες, έχουν κοινούς στόχους και σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα, όπως αυτή ορίζεται στο συνταγματικό δίκαιο όλων των χωρών της Ένωσης αλλά και στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και κατοχυρώνονται στο στρατηγικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, το οποίο συνοδεύεται από σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του πλαισίου στις χώρες της Ευρώπης².

Στο κεντρικό ερώτημα που σχετίζεται με το εάν μπορεί να διαμορφωθεί μια κοινή Ευρωπαϊκή Ταυτότητα για τους νέους και τις νέες μέσα από τα προγράμματα ανταλλαγών, το 85% των συμμετεχόντων/-ουσών στην έρευνα θεωρεί πως αυτό είναι εφικτό. Ως κοινή Ευρωπαϊκή Ταυτότητα για τους νέους θεωρείται κατά κύριο λόγο η αποδοχή της διαφορετικότητας (19%), η ανάπτυξη των κοινών ιδεών (14%) και η συμμετοχή της χώρας σε μια ευρύτερη πολυπολιτισμική κοινότητα, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (14%) καθώς επίσης ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (11%). Σαφώς οι δημοκρατικές ιδέες (10%) ή η ισότητα ανάμεσα στις χώρες (7%) αλλά και οι ίσες ευκαιρίες (6%) και η συμμετοχή στα ευρωπαϊκά δρώμενα (6%) είναι στοιχεία που θεωρούνται εξίσου σημαντικά από τους/τις συμμετέχοντες/ ούσες στην έρευνα. Ως λιγότερο σημαντικά για τη διαμόρφωση μιας κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας για τους νέους/ νέες, οι συμμετέχοντες/ ούσες θεωρούν την κοινή οικονομία (1%) και το κοινό νόμισμα (1%).

Αποδοχή της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας

Κοινές αντιλήψεις και ιδέες

Συμμετοχή της χώρας σε μια ευρύτερη πολυπολιτισμική κοινότητα, όπως είναι αυτή της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κοινή ιστορία

Κοινός πολιτισμός

Διαφορετικές γλώσσες

Δημοκρατικές ιδέες

Ίσες ευκαιρίες

Συμμετοχή στα ευρωπαϊκά δρώμενα

Κοινή οικονομία

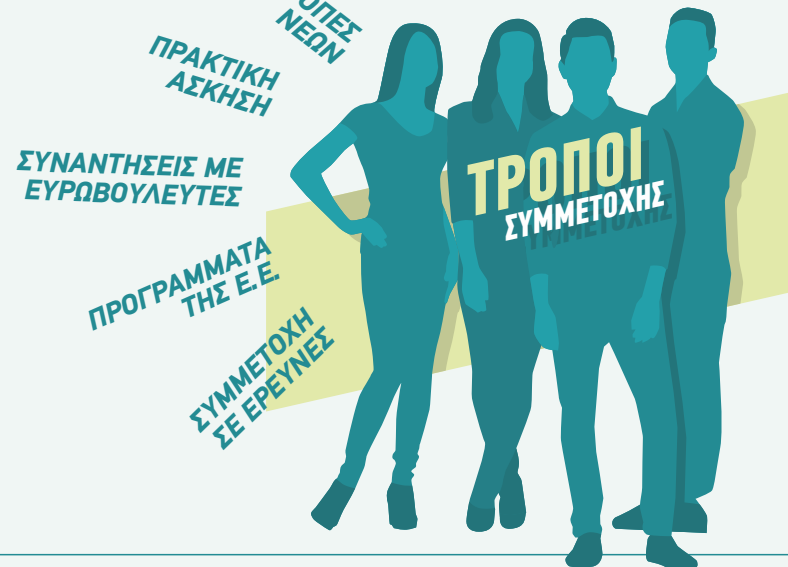
Κοινό νόμισμα

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019IP0079&from=EN>
Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 23.12.2020

Κατά βάση το 93% των ερωτηθέντων θεωρεί σημαντικό να υπάρχει ενεργή συμμετοχή των νέων στη διαμόρφωση της κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας και αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από την ενεργό συμμετοχή των νέων σε προγράμματα της Ένωσης (48%), γνωρίζοντας άλλες χώρες της Ευρώπης (19%) αλλά και μαθαίνοντας ξένες γλώσσες (11%).

Τα θέματα που απασχολούν τους / τις νέους / νέες και όσους / όσες απασχολούνται σε αντίστοιχους φορείς είναι τα θέματα όπως η αγορά εργασίας και η ανεργία (17%), οι ανθρώπινες αξίες (16%), το περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή (12%), η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ταυτότητας (10%) και τα νέα προγράμματα χρηματοδοτήσεων (10%) και σχεδόν εννιά στους δέκα (88%) ερωτηθέντες κρίνει απαραίτητη τη συμμετοχή των νέων στην επιλογή θεμάτων που θα αφορούν τους νέους εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ενεργή συμμετοχή των νέων μπορεί να επιτευχθεί μέσα από τη δραστηριοποίηση τους σε επιτροπές νέων (29%), σε προγράμματα της Ένωσης (27%), μέσα από τη διενέργεια πρακτικής άσκησης στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα (17%) αλλά και τη συμμετοχή τους σε έρευνες που διεξάγει η Ευρωπαϊκή Ένωση (17%), ενώ οι συναντήσεις με τους Ευρωβουλευτές κρίνονται λιγότερο σημαντικές (10%).

Τέλος, οι συμμετέχοντες/-ούσες όρισαν τι σημαίνει για αυτούς Ευρωπαϊκή Ένωση, με τις περισσότερες απαντήσεις να περιλαμβάνουν όρους όπως δημοκρατία, αλληλεγγύη, κοινές αξίες, πολιτισμός, ειρήνη, ιστορία, κοινότητα συνεργασίας, ενώ άλλοι περιέγραψαν την Ευρωπαϊκή Ένωση ως «ομάδα κρατών όπου ο καθένας σέβεται και αναγνωρίζει την ιστορία - τον πολιτισμό - την κουλτούρα των υπολοίπων και συμπορεύεται απέναντι στα προβλήματα που όλοι / όλες καλούνται να αντιμετωπίσουν», «Ισότητα μεταξύ όλων των χωρών που συμμετέχουν στο θεσμό αυτό, δημοκρατικές διαδικασίες στη λήψη αποφάσεων μέσω πανευρωπαϊκών δημοψηφισμάτων, προώθηση της εκμάθησης ξένων γλωσσών, εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας όλων των χωρών, πράγμα, το οποίο προϋποθέτει βέβαια πανευρωπαϊκή αναγνώριση απολυτήριων σχολείου και Πανεπιστημίου» και ως «Κοινή ανάπτυξη, κοινή αντιμετώπιση και επίλυση ζητημάτων, προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του δημοκρατικού πολιτεύματος, ελευθερία μετακίνησης σε άλλες χώρες».

Ανάλυση αποτελεσμάτων ανοιχτής συζήτησης

Στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε από το ΕΓΙΝ παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα του ψηφιακού ερωτηματολογίου και στη συνέχεια ακολούθησε ανοιχτή συζήτηση κατά την οποία οι εκπρόσωποι των φορέων από το Φάρο του Κόσμου, το Ελληνικό Παιδικό Χωριό στο Φίλυρο, την οργάνωση νέων Infinity Greece, το 8^ο Γενικό Λύκειο Ιωαννίνων και τη ΧΑΝΘ τοποθετήθηκαν πάνω στα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου και σε θέματα που αφορούν τα προγράμματα που προωθούν τη νεανική κινητικότητα και τη διαμόρφωση της κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας για τους νέους.

Στη συνέχεια ακολούθησε ανοιχτή συζήτηση με τη συμμετοχή του κοινού, το οποίο είχε τη δυνατότητα να εκφράσει τις σκέψεις και τις απόψεις του σχετικά με τα θέματα που τέθηκαν μέσω του ερωτηματολογίου και να τοποθετηθεί σε θέματα που έθεσαν στις εισηγήσεις τους οι εκπρόσωποι των φορέων, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο το γόνιμο διάλογο και τη συμμετοχή των νέων σε αυτόν.

Πιο συγκεκριμένα, το κεντρικό θέμα που τέθηκε προς συζήτηση αφορούσε τις ανταλλαγές νέων ως μέσο ανάπτυξης της κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας, τη σημασία της Ευρωπαϊκής Ταυτότητας και της Ταυτότητας των Νέων μέσα στην κοινωνία, τη δημιουργία συνθηκών, ώστε οι νέοι / νέες να είναι ενεργοί και δραστήριοι πολίτες στην Ευρώπη, αποδομώντας τα στοιχεία εκείνα που οδηγούν στη μισαλλοδοξία, στην ξενοφοβία και στο ρατσισμό. Παράλληλα έγινε αναφορά στο ρόλο του διαδικτύου και της επικοινωνίας ανάμεσα στους/στις νέους / νέες των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος λειτουργεί υποστηρικτικά στην επικοινωνία των ανθρώπων και στην οικοδόμηση σχέσεων μεταξύ τους και τους φέρνει πιο κοντά. Έντονη ήταν και η αναφορά στον τρόπο καθορισμού των συνόρων και της έννοιας των συνόρων ως μέσο προάσπισης των εθνικών ταυτοτήτων των ευρωπαϊκών χωρών, χαρακτηριστικό που, σύμφωνα με κάποιους από τους συμμετέχοντες, οδηγεί σε πολλές περιπτώσεις στις φυλετικές διακρίσεις, στην αδιαλλαξία και στο φανατισμό.

Σε ένα γενικό πλαίσιο, οι τοποθετήσεις των εκπροσώπων των φορέων αλλά και του κοινού κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι ανταλλαγές νέων, ως μορφή μη τυπικής μάθησης,

ενισχύουν τόσο τη βελτίωση των γνώσεων και των εμπειριών όσο και του τρόπου διαχείρισης του παρελθόντος και της ιστορίας με στόχο τη δημιουργία δραστήριων και ενεργών πολιτών.

Συμπερασματικά, οι ανταλλαγές νέων και τα προγράμματα κινητικότητας αποτελούν μια άτυπη μορφή εκπαίδευσης και σε πολλές περιπτώσεις λειτουργούν υποστηρικτικά στην τυπική εκπαίδευση που παρέχει το σχολείο. Όλοι οι συμμετέχοντες στην ανοιχτή συζήτηση δήλωσαν ότι στην αρχή κάθε νέας εκπαιδευτικής διαδικασίας όπως είναι και οι ανταλλαγές, υπάρχει δισταγμός εκ μέρους των συμμετεχόντων, φοβία και έλλειψη ενδιαφέροντος, αλλά μόλις δοκιμάσουν τη νέα εμπειρία που τους προσφέρεται, μπαίνουν στη διαδικασία να ανατρέψουν τον τρόπο σκέψης τους, να οριοθετήσουν τον τρόπο με τον οποίο προσδιορίζουν τον εαυτό τους, να γνωρίσουν νέους ανθρώπους και καινούριες συνήθειες, κουλτούρες και πολιτισμούς και να αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται τον κόσμο. Παράλληλα θέτουν οι ίδιοι νέες βάσεις πάνω στις οποίες προάγονται τα ευρωπαϊκά κοινωνικά και πολιτισμικά ιδεώδη. Επομένως, οι νέες αυτές βάσεις προσανατολίζονται στην κοινή ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική αλλά και στην ενδυνάμωση των νέων. Ένα χαρακτηριστικό, το οποίο πρέπει επομένως να ενισχυθεί, και σε αυτό συντελούν θετικά οι ανταλλαγές και τα προγράμματα κινητικότητας, είναι η επικοινωνία ανάμεσα στους νέους και τις νέες της Ευρώπης, βρίσκοντας από κοινού, κοινούς τρόπους και κώδικες επικοινωνίας που αψηφούν τα ιδιαίτερα γνωρίσματα του κάθε λαού και προωθούν το διάλογο, την ανεκτικότητα, την ανοχή και ενισχύουν την αποδοχή της διαφορετικότητας (συμπερίληψη), ιδιαίτερος όταν οι νέοι/ νέες βιώνουν αυτές τις εμπειρίες μακριά από το ασφαλές περιβάλλον της οικογένειας και του κοινωνικού τους περίγυρου.

Βασικό είναι οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να γνωρίζουν και να κατανοούν τους θεσμούς και τη λειτουργία τους όπως και τις δυνατότητες που τους παρέχονται μέσα από αυτούς αλλά και να δημιουργήσουν μια κοινή βάση πάνω στην οποία θα δουλέψουν σε θέματα που τους αφορούν και θα ανταποκρίνεται στα κοινά πολιτιστικά στοιχεία και την πλούσια κουλτούρα της Ευρώπης.

Χαρακτηριστικά ανέφερε ο κ. Βασίλειος Ιωάννου (ΧΑΝΘ) ότι πρέπει να μην υπάρχει συγκέντρωση του ενδιαφέροντος στα αρνητικά στοιχεία του τρόπου λειτουργίας των θεσμών αλλά να βρεθεί ένας κοινός τόπος κατά τον οποίο να υπάρχει κοινή αντίληψη του εγχειρήματος ανάπτυξης της κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας. Η δημιουργία των προσωπικών επαφών ανάμεσα στους/στις νέους/ νέες αποτελεί ένα δομικό στοιχείο για το προσδιορισμό της κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας, αλλά βασική είναι η γνώση των θεσμών και του τρόπου με τον οποίο αυτοί λειτουργούν.

Σε πολλές περιπτώσεις, δεν έχει δοθεί η δυνατότητα στους νέους/στις νέες να ταξιδέψουν και να γνωρίσουν μια χώρα της Ευρώπης και κατ' επέκταση να ασχοληθούν βιωματικά με θέματα που διδάσκονται στο σχολείο ή προσλαμβάνουν μέσα από την τηλεόραση και το διαδίκτυο, εξηγεί η κα. Κλαίρη Βενουζίου (8^ο ΓΕΛ Ιωαννίνων). Η τυπική μάθηση οδηγεί τους νέους/τις νέες στη μερική γνώση των ιστορικών γεγονότων, ενώ δεν γίνεται σύνδεση με το σήμερα και με τον τρόπο που έχουν διαμορφωθεί οι λαοί της Ευρωπαϊκής Ηπείρου μέσα από το πέρασμα του χρόνου. Ουσιαστικά αναφέρθηκε στο ότι οι νέοι/ νέες δεν είναι υπόλογοι των γεγονότων του παρελθόντος και της ιστορίας του λαού τους, ενώ οι ανταλλαγές συνεισφέρουν στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι ίδιοι (νέοι/ νέες) αντιλαμβάνονται την ιστορία τους, προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά τους, τον τρόπο ζωής τους και την κουλτούρα τους μέσα από αυτήν.

Στην ανοιχτή συζήτηση αναφέρθηκε έντονα το θέμα της ιστορικής μνήμης και δόθηκαν ενδιαφέροντα παραδείγματα από προγράμματα που έχουν πραγματοποιήσει οι φορείς. Στα προγράμματα που σχετίζονται με την ιστορική μνήμη και πιο συγκεκριμένα με τα γεγονότα που αφορούν στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, οι νέοι/ νέες έπρεπε να έρθουν αντιμέτωποι με ιστορικά γεγονότα όπως για

παράδειγμα τα γεγονότα που συνέβησαν στο μαρτυρικό χωριό των Λιγκιάδων και μέσα από συζητήσεις και διάλογο να γνωρίσουν την ιστορία του τόπου που επισκέφτηκαν και να μάθουν να διαχειρίζονται την ιστορική μνήμη. Από τα προγράμματα ανταλλαγών γίνεται πολλές φορές φανερό ότι η τυπική μάθηση των ιστορικών γεγονότων οδηγεί σε αποσπασματική γνώση της ιστορίας, η οποία δεν εντάσσεται στο σήμερα και οδηγεί στη δημιουργία στερεοτύπων και σε αντιλήψεις που ενισχύουν τον εθνικισμό, το δογματισμό, τη μισαλλοδοξία, αγνοώντας ότι οι νέοι και οι νέες δεν ευθύνονται για το παρελθόν τους. Με τη συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγών μπορούν οι νέοι / νέες να κατανοήσουν τα διαφορετικά πολιτιστικά και πολιτισμικά στοιχεία, τις διαφορετικές κουλτούρες, νοοτροπίες και να συσχετίσουν την διαμόρφωση τους μέσα από τα ιστορικά γεγονότα, ώστε να δημιουργηθεί μια κοινή βάση πάνω στην οποία θα μπορέσουν οι ίδιοι να συνδιαμορφώσουν το μέλλον τους.

Σχετικά με τη διαμόρφωση της κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας, οι νέοι έχουν πολλαπλές δυνατότητες επικοινωνίας και ενημέρωσης αψηφώντας τους συντοριακούς περιορισμούς. «Εάν η Ελλάδα είναι η ιδιαίτερη πατρίδα μας η Ευρώπη είναι η πατρίδα μας», αναφέρει ο π. Αθηνάγορας (Φάρος του Κόσμου) σχολιάζοντας ότι το θέμα των συνόρων λειτούργησε πολλές φορές ανασταλτικά στη δημιουργία μιας κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας. Το ζητούμενο είναι να κατανοήσουμε τα στερεότυπα και τα στοιχεία που διαφοροποιούν τους λαούς, όπως για παράδειγμα η γλώσσα και να εστιάσουμε στη δημιουργία μιας κοινής βάσης όπου στον πυρήνα της θα βρίσκονται οι κοινές αξίες που μοιράζονται οι Ευρωπαίοι Πολίτες. Έτσι μπορούν να εξαλειφθούν οι φυλετικές διακρίσεις και οι διακρίσεις που αφορούν το φύλο και να τεθούν στο επίκεντρο θέματα που σχετίζονται με την πολυπολιτισμικότητα, την πολιτιστική κληρονομιά, την αναγνώριση και την αποδοχή της διαφορετικότητας, ώστε ενισχυθούν οι διαχρονικές αξίες όπως για παράδειγμα οι σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ τους, αναφέρει χαρακτηριστικά ο Σταύρος (νέος από το κοινό).

Μέσα από τη συζήτηση επισημάνθηκε ότι η Ευρωπαϊκή Ταυτότητα, όπως και κάθε Ταυτότητα, δεν είναι κάτι σταθερό και αμετάλλακτο, αλλά είναι μια εξελικτική διαδικασία, η οποία αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις δεδομένες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες αλλά και

από τα άτομα που συμβάλλουν στην διαμόρφωσή της. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τόσο το γεγονός της μεταβλητότητας, αλλά και το δεδομένο της ποικιλομορφίας, μπορεί να επιτευχθεί η πορεία προς τη δημιουργία κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας για τους νέους/νέες. Ζητούμενο είναι να δίνονται ίσες ευκαιρίες ώστε να ενισχυθούν οι γέφυρες επικοινωνίας ανάμεσα στους λαούς και να υπερκεραστούν τα εμπόδια που θέτουν οι άνθρωποι μεταξύ τους, όπως για παράδειγμα το εμπόδιο του ρατσισμού.

Σχετικά με το ερώτημα εάν μπορούν οι ανταλλαγές και τα προγράμματα που προωθούν τη νεανική κινητικότητα να συμβάλλουν στη διαμόρφωση της κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας για τους νέους, όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν θετικά. Μέσα από τις ανταλλαγές νέων ενισχύεται ο διαπολιτισμικός διάλογος, η μάθηση, η Ευρωπαϊκή Ταυτότητα και οι νέοι/ νέες βγαίνουν σοφότεροι, αναφέρει η κα. Αλεξάνδρα Αδαμτζήλογλου (Ελληνικό Παιδικό Χωριό στο Φίλυρο). Αναπτύσσουν νέες δεξιότητες και συμπεριφορές που τους καθορίζουν τόσο προσωπικά όσο και επαγγελματικά σχολιάζει η κα. Μυρσίνη Σαλασίδου (Infinity Greece) και συγχρόνως καταλύονται τα σύνορα και ενισχύονται οι ευρωπαϊκές αξίες και καταπολεμούνται οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα, τονίζει ο π. Αθηνάγορας και ο Σταύρος. Παράλληλα, αυξάνεται η ευαισθητοποίηση σχετικά με σημαντικά κοινωνικά θέματα και, κατ' επέκταση, ενθαρρύνεται η ενεργός συμμετοχή στην κοινωνία και στα κοινά υπογραμμίζουν η κα. Βενουζίου και ο κ. Νίκος Ζαχαράκης (8^ο ΓΕΛ Ιωαννίνων) και τέλος, αλλάζει ο τρόπος ζωής και δίνονται νέες προοπτικές πάνω στα θέματα της ταυτότητας και της ετερότητας, εξηγεί κ. Ιωάννου.

Επίλογος

Τόσο μέσα από τα αποτελέσματα του ψηφιακού ερωτηματολογίου όσο και από την ανοιχτή συζήτηση οδηγηθήκαμε στο συμπέρασμα: Οι ανταλλαγές και τα προγράμματα που προωθούν τη νεανική κινητικότητα ενισχύουν τη συμμετοχή των νέων στο δημοκρατικό βίο, υποστηρίζουν τη συμμετοχή τους στα κοινά και στην κοινωνία και διασφαλίζουν ότι όλοι οι νέοι / νέες θα έχουν τα απαραίτητα εφόδια καθώς και πρόσβαση στη μη τυπική μάθηση, η οποία λειτουργεί υποστηρικτικά στην τυπική μάθηση που αποκτιέται στο σχολείο και τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς οργανισμούς (πανεπιστήμια, ΙΕΚ κτλ.). Οι νέοι / νέες έχουν έντονη διάθεση για συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγών / κινητικότητας, τα οποία μπορούν να γίνουν αρωγός στη διαμόρφωση μιας κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας, αφού ενισχύουν την κατανόηση ενός διαφορετικού τρόπου ζωής, μιας νέας κουλτούρας, ενισχύουν το διάλογο, τη γνωριμία με νέους ανθρώπους και τη δημιουργία νέων φίλων και συμβάλλουν στην αλλαγή του τρόπου σκέψης. Οι ανταλλαγές νέων προάγουν, διευκολύνουν και δίνουν το δομημένο πλαίσιο για τη σύνδεση, την επικοινωνία και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των νέων, στοιχείο το οποίο αποτελεί καίριο κομμάτι της μελλοντικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και της ανάπτυξης μιας κοινής Ευρωπαϊκής Ταυτότητας. Οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών, τα σχολεία και το πανεπιστήμιο είναι οι κύριοι αρωγοί που ενισχύουν την προσβασιμότητα για συμμετοχή σε αντίστοιχα προγράμματα, δίνοντας τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες/-ούσες να αποκτήσουν νέες γνώσεις σχετικά με την ιστορία και να αποκτήσουν νέες γνωριμίες και νέες εμπειρίες. Είναι σημαντικό να ενθαρρύνεται η συμμετοχή των νέων στους φορείς / οργανισμούς και η ανάληψη διοικητικών καθηκόντων όπως για παράδειγμα η διοίκηση ομάδων, ώστε να ανακαλύψουν νέες πτυχές του χαρακτήρα και των προσόντων τους και να ενισχύσουν τις ίσες ευκαιρίες για τη συμμετοχή τους στο δημοκρατικό βίο και στα κοινά, αναπτύσσοντας με αυτόν τον τρόπο ενεργούς, δραστήριους και υπεύθυνους πολίτες.

Σχετικά με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Ταυτότητας των νέων απαιτείται να οριστεί μια κοινή βάση, ώστε να μπορέσουν οι νέοι και οι νέες μέσα από ένα κλίμα θετικότητας να

υπερβούν τα στοιχεία που τους χωρίζουν, όπως για παράδειγμα η γλώσσα, τα διαφορετικά πολιτιστικά και πολιτισμικά στοιχεία και να δομήσουν από κοινού το μέλλον τους. Έκδηλη είναι η ανάγκη να υπάρξει περισσότερη ενημέρωση για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους θεσμούς της και τον τρόπο λειτουργίας τους, ώστε να δοθεί το πλαίσιο πάνω στο οποίο μπορεί να οικοδομηθεί η Ευρωπαϊκή Ταυτότητα. Σαφώς το διαδίκτυο, τα ταξίδια, το σχολείο και οι συζητήσεις με φιλικά πρόσωπα συντελούν στη απόκτηση της γνώσης που αφορά την Ευρώπη, αλλά η διάδοση της γνώσης πρέπει να γίνει πιο δομημένα, ώστε να έχουν πρόσβαση σε αυτή όλοι οι νέοι / νέες στην Ελλάδα.

Ο κατάλληλος σχεδιασμός δράσεων στα προγράμματα ανταλλαγών μπορεί να ορίσει το δομημένο πλαίσιο δραστηριοτήτων που ενισχύει την προσβασιμότητα των νέων σε νέες εμπειρίες, αποδομώντας τη σημασία των συνόρων και δίνοντας την ευκαιρία στους συμμετέχοντες με λιγότερες ευκαιρίες να αναπτύξουν τις ιδέες, τις απόψεις και τις σκέψεις τους, εντάσσοντάς τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, αλλά και στη διαδικασία οργάνωσης των προγραμμάτων αυτών. Επομένως, οι οργανισμοί και οι φορείς νέων έχουν τη δυνατότητα να προωθήσουν τη δομημένη μεταφορά γνώσεων και να ενισχύσουν το αίσθημα ότι οι νέοι / νέες αισθάνονται Ευρωπαίοι Πολίτες παρακάμπτοντας τις διαφορές που χαρακτηρίζουν τα έθνη και δημιουργώντας μια ενιαία βάση για την κοινή Ευρωπαϊκή Ταυτότητα.

That's it!

Ελληνογερμανικό
Ίδρυμα
Νεολαίας

Deutsch-Griechisches Jugendwerk
Markt 10, 04109 Leipzig
Post: Postfach 10 01 34, 04001 Leipzig

Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας
Αναγεννήσεως 10, 54627 Θεσσαλονίκη
Τ.Θ. 10498, 54110 Θεσσαλονίκη

www.dgjwt-egin.org

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ,
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Με συγχρηματοδότηση από το έργο
"Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022"
της Ευρωπαϊκής Ένωσης